

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๔/๕๕๘



กค. 57
วันที่ 16 พ.ค. 68
เวลา 12.10 น.

สคค. (eMail)

ส่ง : กค.

รับที่ : ๕5275/68

16 พ.ค. 2568 เวลา 11.55 น.



กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การรับรองร่างแถลงการณ์โคลัมโบ การประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างแถลงการณ์โคลัมโบ การประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๔ พร้อมคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการรับรองร่างแถลงการณ์โคลัมโบ (Colombo Communiqué) ซึ่งเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมสภารัฐมนตรี (Council of Ministers หรือ COM) สมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association หรือ IORA) ครั้งที่ ๒๔ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกาในฐานะประธานของ IORA วาระปี ค.ศ. ๒๐๒๓ - ๒๐๒๕ กำหนดจัดการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๔ ภายใต้หัวข้อ “มหาสมุทรอินเดียที่ยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไป” (Sustainable Indian Ocean for Future Generations) ในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ผ่านระบบการประชุมทางไกล และจะมีการรับรองร่างแถลงการณ์โคลัมโบ เป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ โดยที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ที่ประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๔ จะให้การรับรองร่างแถลงการณ์โคลัมโบข้างต้น ในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศ จึงขอความกรุณานำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๓. สารสำคัญ

๓.๑ IORA จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๒๓ ประเทศ ประเทศหุ้นส่วนคู่เจรจาจำนวน ๑๒ ประเทศและมีแผนปฏิบัติการครอบคลุมสาขาความร่วมมือ ๖ สาขา ได้แก่ ๑) ความปลอดภัยและมั่นคงทางทะเล ๒) การบริหารจัดการประมง ๓) การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ๔) การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๕) การแลกเปลี่ยนด้านการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม และ ๖) ความร่วมมือทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยมีประเด็นคาบเกี่ยว (cross-cutting issues) ๒ ประเด็น คือ เศรษฐกิจภาคทะเล (Blue Economy) และการส่งเสริมบทบาททางเศรษฐกิจของสตรี

/๓.๒ สภารัฐมนตรี...

๓.๒ สภารัฐมนตรี (Council of Ministers) เป็นกลไกขับเคลื่อนระดับสูงสุดภายใต้กรอบ IORA โดยที่ประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดียครั้งที่ผ่านมา ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ณ กรุงโคลัมโบ ได้รับรองเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมฯ ๒ ฉบับ ได้แก่ แถลงการณ์โคลัมโบ และ “วิสัยทัศน์สมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ค.ศ. ๒๐๓๐ และสืบไป” (IORA Vision 2030 and Beyond)

๓.๓ การประชุมสภารัฐมนตรีฯ ครั้งที่ ๒๔ จะมีขึ้นในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ซึ่งในส่วนของไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้มอบหมายให้นายชุตินทร คงศักดิ์ เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้แทนเข้าร่วม โดยที่ประชุมฯ จะรับรองร่างแถลงการณ์โคลัมโบเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิก IORA และมีสาระสำคัญ ได้แก่ (๑) รับทราบความคืบหน้าในการดำเนินงานตาม “วิสัยทัศน์สมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ค.ศ. ๒๐๓๐ และสืบไป” (IORA Vision 2030 and Beyond) ในสาขาต่าง ๆ เช่น การต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความร่วมมือทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การประชุมภาคธุรกิจและการส่งเสริมบทบาททางเศรษฐกิจของสตรี (๒) สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกใช้กองทุนพิเศษ IORA เพื่อดำเนินโครงการภายใต้สาขาที่มีความสำคัญเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค (๓) สนับสนุนการมีส่วนร่วมกับองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ และยินดีต่อการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่าง IORA กับ BIMSTEC (๔) ประเด็นอื่น ๆ เช่น ขึ้นชมบทบาทของศรีลังกาในฐานะประธาน IORA ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๒๓ - ๒๐๒๕ และยินดีต่อการเข้ารับตำแหน่งเลขาธิการ IORA วาระปี ค.ศ. ๒๐๒๕ - ๒๐๒๗ ของนายสัญญา รัชชาน (ชาวอินเดีย) และการที่สหภาพยุโรปเข้าเป็นประเทศหุ้นส่วนคู่เจรจาของ IORA ลำดับที่ ๑๒ และ (๕) แสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์แผ่นดินไหวที่ส่งผลกระทบต่อไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

๔. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๕. ผลกระทบ

การดำเนินการตามร่างแถลงการณ์โคลัมโบสอดคล้องกับนโยบายการต่างประเทศของไทย และเป็นการส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับประเทศในเอเชียอีกกว่า ๓๐ ประเทศที่เป็นสมาชิก IORA และประเทศหุ้นส่วนคู่เจรจา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของไทย โดยเฉพาะในเรื่องที่ไทยให้ความสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างความเชื่อมโยงทางทะเล การทำประมงอย่างยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการส่งเสริมบทบาททางเศรษฐกิจของสตรี

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๗. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือสอบถามความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้

๗.๑ ได้รับแจ้งเป็นการภายในจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวว่า ไม่ขัดข้องต่อร่างแถลงการณ์ดังกล่าว

๗.๒ อยู่ระหว่างรอความเห็นจากกรมยุทธการทหารเรือ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมประมง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ร่างแถลงการณ์โคลัมโบไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๙.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างแถลงการณ์โคลัมโบเพื่อเป็นเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๔ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๙.๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ร่วมให้การรับรองร่างแถลงการณ์โคลัมโบในการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๒๔ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายพิชัย ชุนทวิธิ์)

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
รักษาราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ